

سنجش میزان رضایتمندی دانشجویان از نقش دانشگاهی شهر بابلسر

علمی - شماعی: دانشیار جغرافیای و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران*
سیدمهدی محمودی: کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

چکیده

امروزه سنجش میزان رضایتمندی دانشجویان از کارکرد دانشگاهی شهرها بسیار ضروری است. از طرف دیگر بررسی‌هایی اولیه نشان می‌دهد بسیاری از رشته‌های دانشگاهی در راستای نیازهای شهری نیست. این ناهماهنگی باعث بروز مشکلاتی در زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در سطح کشور گردیده است. استقرار دانشگاه در هر شهری نیازمند به بسترهای مناسب و ظرفیت‌های زیربنایی برای پذیرش نقش دانشگاهی است. توجه به ظرفیت‌های زیربنایی و پتانسیل‌های مناسب با نیازهای دانشگاه و دانشگاهیان ضروری است. هدف این مقاله سنجش میزان رضایت دانشجویان از نقش دانشگاهی شهر بابلسر است. در راستای این تحقیق به منظور گردآوری داده‌ها از روش‌های کتابخانه‌ای، اسنادی و روش پیمایشی بهره‌گرفته شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل ۳۷۰ نفر از دانشجویان دانشگاه مازندران است. در این راستا ابتدا میزان رضایتمندی دانشجویان با استفاده از تکنیک آماری آزمون T تک نمونه‌ای در محیط نرم افزار SPSS مورد ارزیابی قرار گرفت و سپس شاخص‌های تاثیرگذار بر دیدگاه دانشجویان با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره در محیط نرم افزار SPSS شناسایی شد. نتایج آزمون T نشان می‌دهد که از دیدگاه دانشجویان تنها شاخص‌های خدمات حمل و نقل و خدمات تفریحی از کیفیت مناسبی قرار دارند و این امر رضایت دانشجویان از این دو شاخص را نشان می‌دهد. این در حالی است که در رابطه با سایر شاخص‌ها رضایت بالایی در میان دانشجویان وجود ندارد. بررسی شاخص‌های تاثیرگذار نشان می‌دهد که شاخص‌های خدمات اقامتی ($\beta=0/545$) و خدمات رفاهی ($\beta=0/530$) دارای بیشترین تاثیر هستند. در مقابل شاخص‌های خدمات ورزشی ($\beta=0/418$) و امکانات اشتغال ($\beta=0/430$) کمترین تاثیر را بر میزان رضایتمندی دانشجویان از شهر بابلسر دارند.

واژه‌های کلیدی: دانشگاه، شهر دانشگاهی، شهر بابلسر، نیاز دانشجویان، رضایتمندی دانشجویان

۱- مقدمه

۱-۱- طرح مسأله

دانشگاه‌ها از جمله نهادهایی هستند که نقش بسیار تعیین کننده‌ای در توسعه فرهنگی جوامع دارند. دانشگاه به طور مستقیم و غیر مستقیم بر هنر، فن، اقتصاد، سیاست، ادبیات، و به طور کلی توسعه علمی تأثیر گذار است. گذشته از تقویت نیروی انسانی برای صنعت و خدمات توسعه دانشگاه‌ها موجب توسعه شهرها و مناطق مختلف می شود. به عبارتی توسعه شهرها وابستگی بسیار عمیقی با دانشگاه دارد. شهرهایی که دانشگاه در آن تاسیس می شود باعث جذب نیروی متخصص شده و نیروی متخصص هم باعث توسعه شهری می شود. اما نکته‌ای که باید به آن توجه شود این است که استقرار دانشگاه در شهر باید به گونه‌ای باشد که میان کارکرد دانشگاه یا رشته‌های تحصیلی آن با محیط جغرافیایی شهر و کارکرد آن هماهنگ باشد. عدم تناسب این دو موجب چالش‌های فرهنگی می شود.

امروزه در ایران شاهد استقرار دانشگاه با اسامی مختلف در بسیاری از شهرهای بزرگ و کوچک هستیم. استقرار دانشگاه در شهر باعث می شود که دانشگاه به عنوان کانون رشد و توسعه فرهنگی نقش تأثیر گذاری بر فرهنگ و اقتصاد شهر داشته باشد. از این رو شرایط باید به گونه‌ای فراهم شود که با در نظر گرفتن تناسب میان دانشگاه و شهر از یک سو دانشگاه بتواند آثار مثبتی بر توسعه شهر داشته باشد. از طرف دیگر شهر نیز قادر به تأمین نیازهای اقتصادی، فرهنگی و آموزشی جامعه دانشگاهی باشد. در ایران مکانیابی دانشگاه‌ها و استقرار آن‌ها در شهرهای مختلف بدون

در نظر گرفتن شرایط عنوان شده صورت می‌گیرد. در این راستا این پژوهش بر آن است که میزان رضایتمندی دانشجویان از نقش دانشگاهی بابلسر را مورد سنجش قرار داده و شاخص‌های تاثیر گذار بر دیدگاه دانشجویان نسبت به شهر بابلسر را شناسایی کند.

استقرار دانشگاه در شهر نیازمند به بسترهای مناسب و ظرفیت‌های زیرساختی، اقتصادی و اجتماعی است. یکی از نکات مهم در مکانیابی دانشگاه این است که عملکرد شهر بتواند جوابگوی نیازهای دانشگاه و جامعه دانشجویان باشد. و از طرف دیگر دانشگاه هم نقش مؤثری در رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی آن جامعه داشته باشد. ایجاد بستری مناسب برای تحصیل و زندگی دانشگاهیان رشد و بالندگی دانشگاه را به همراه خواهد داشت و این امر متقابلاً تأثیر مستقیمی در رشد و توسعه شهر خواهد داشت. امروزه لزوم یک نگاه کارشناسانه در جهت شناسایی ظرفیت شهر در رابطه با کارکرد دانشگاه و برآوردن نیاز دانشگاهیان در ابعاد علمی، فرهنگی، اقتصادی و... کاملاً محسوس است. از آنجایی که مکانیابی دانشگاه در یک شهر بر تمام ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و به ویژه کالبدی شهر تاثیرگذار است، کارکرد دانشگاه باید در راستای نیازهای آن شهر تعریف شود. متأسفانه در کشور ما مکانیابی دانشگاه و رشته‌های تحصیلی آن با کارکرد شهر هماهنگی لازم را ندارد. در نتیجه فضای شهر در جذب دانشجویان برای اشتغال و فعالیت و پیوند دانشگاه با جامعه مناسب نیست. همچنین در ارائه خدمات مورد نیاز دانشجویان، شهر عملکرد مناسبی ندارد. این امر موجب مشکلاتی برای دانشجویان شده است. مشکلاتی از قبیل افزایش

مسائل مهم روز به آن مراجعه می‌کند (Greenwood) and et al, 1999: 1040. بسیاری از محققان بر این باورند که توسعه آموزش عالی در کشور باید همسو با توان‌های منطقه ای انجام گیرد. به بیانی دیگر توسعه کمی و کیفی آن باید متناسب با نیازهای آن جامعه صورت گیرد. آموزش عالی رکن اصلی در مدیریت کلان کشوری است. هر گونه اختلال و ناهماهنگی در ساختار آن به سرعت بر بخش‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی شهر اثر می‌گذارد. توزیع فضایی دانشگاه‌ها و کارکرد آن‌ها باید تابع الزامات و تمهیدات مناطق و نواحی جغرافیایی باشد. نمی‌توان الگوهای توزیع آن را با استفاده از شاخص‌های دیگری طراحی و ارایه کرد (رهنمایی، ۱۳۸۳: ۱۷۱).

نتایج تحقیقات متعدد در رابطه با علل پیشرفت‌های صنعتی و اقتصادی ژاپن نشان می‌دهد که یکی از علت‌های مهم این پیشرفت، هماهنگی فعالیت‌های آموزشی این کشور با نواحی جغرافیایی می‌باشد (گلنام و مرادی، ۱۳۶۵). بوک در پژوهشی در سال ۱۹۹۳ به این نتیجه رسیده است که دانشگاه‌ها و دانشگاهیان کارکردهای پویایی دارند. دانشگاه‌ها سنت و فرهنگ ما را تعالی می‌بخشند. به ویژه زمانی که کارکرد دانشگاه با نقش شهر از جمله نهادها و سازمان‌های تولیدی و خدماتی هماهنگی لازم را داشته باشد (Bok, 1993: 158). دانشگاه‌ها از طریق تأثیر گذاری عمیق بر افکار جامعه و ارائه مستقیم و غیر مستقیم مجموعه‌ای از خدمات، نقش غیرقابل انکاری در رشد و شکوفایی استعدادها و نوجوانان و جوانان ایفا می‌کنند.

وظیفه آموزش عالی تامین نیروی انسانی ماهر مورد نیاز جامعه در زمینه‌های مختلف فعالیت است. پستوانه آموزش عالی و ارتقای کیفی آن نیز بر پژوهش متکی

بیکاری، مشکلات اقتصادی، مسائل روحی و روانی، فرهنگی و در مجموع نارضایتی دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاه را به همراه آورده است. از این رو این پژوهش در پی پاسخ دادن به این سؤالات است که آیا دانشجویان از شهر بابلسر به عنوان یک شهر با نقش دانشگاهی رضایت دارند؟ و این که شاخص‌های تاثیرگذار بر دیدگاه دانشجویان نسبت به شهر بابلسر کدامند؟

۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق

شهر بابلسر با جمعیت حدود ۴۰۶۳۰ نفر در سال ۱۳۸۵ یکی از شهرهای استان مازندران است که به عنوان کانون اصلی دانشگاه مازندران به شمار می‌رود. در این دانشگاه تقریباً حدود ۱۰۰۰۰ نفر دانشجو مشغول به تحصیل می‌باشند. با توجه به اینکه هر ساله تعداد زیادی دانشجو جذب دانشگاه مازندران می‌شوند لزوم ارزیابی امکانات شهر و کارکرد دانشگاهی شهر در جهت خدمات رسانی به دانشجویان و همچنین چگونگی نگرش شهروندان بابلسر به عنوان جامعه میزبان نسبت به دانشگاه و دانشجویان کاملاً ضروری است.

۱-۳- اهداف

۱-۳-۱- سنجش میزان رضایتمندی دانشجویان از نقش دانشگاهی شهر بابلسر؛
۱-۳-۲- شناخت شاخص‌های تاثیرگذار بر دیدگاه دانشجویان نسبت به شهر بابلسر.

۱-۴- پیشینه پژوهش

دانشگاه همیشه نهادی بوده است که با توجه به نیازهای جامعه برای بررسی و تحلیل و یافتن پاسخ

(Singh, 1996). توسعه دانشگاه‌ها در مناطق مختلف با هدف پاسخگویی به تقاضای بازار کار برای نیروی کار ماهر و کارآمد صورت می‌گیرد. بر این اساس جوامعه توسعه یافته توجه خاصی را به مقوله آموزش عالی متناسب با نیاز جامعه دارند (عزیزی، ۱۳۸۳: ۲).

حضور مراکز آموزش عالی در مناطق حاشیه ای یا کم فعال کشور و تقویت عملکرد آن جامعه باید متناسب با توان‌ها و نیازهای آن جامعه باشد. توسعه دانشگاه در مناطق حاشیه‌ای و اهمیت دادن به این مناطق به منظور هم‌گرایی فرهنگی زمانی به خوبی تحقق می‌یابد که دانشگاه در این مناطق متناسب با ظرفیت پاسخگویی نیازهای رشد و توسعه آن جامعه باشد. اثرات اجتماعی، فرهنگی و رفتاری ناشی از حضور اقشار تحصیل کرده در نواحی کم فعال اقتصادی، در شیوه نگرش ساکنان این نواحی به محیط، جامعه و سیاست چشمگیر است. همچنین هدایت سرمایه گذاری‌ها و اعتبارات این شهرها و نواحی را به دنبال خواهد داشت. باید توجه داشت که تقویت عملکردهای دانشگاهی در شهرها موجب رشد و شکوفایی اجتماعی و اقتصادی آن‌ها خواهد شد (رهنمایی، ۱۳۸۳: ۱۷۶-۱۷۴).

آنچه که مسلم است این است که استقرار دانشگاه در شهرها باعث شد دانشگاه ارتباط تنگاتنگی با مسائل شهری از جمله زندگی شهری برقرار می‌کند. اساتید، دانشجویان و کارمندان اغلب به عنوان جمعیت سکونت یافته در شهر معرفی می‌شوند. بنابراین شهرها نیز امکانات مناسبی را در اختیار جامعه دانشگاهی قرار می‌دهند. از این لحاظ باید جامعه دانشگاهی ساکن در شهر از امتیازات ویژه‌ای به لحاظ

است. آموزش عالی با گزیده ای از نخبگان جامعه سر و کار دارد و از همین روست که نظم و نسق بخشیدن به امر تولید اندیشه و ساماندهی ساختاری اجتماع و اقتصاد از طریق دانشگاه صورت می‌گیرد. همچنین به عنوان مقوله‌ای حساس و دارای برد کلان در سطح ملی و جهانی توسعه یک کشور را نشان می‌دهد (رهنمایی، ۱۳۸۳: ۱۷۱).

دانشگاه‌های امروزی، ازهاروارد و ویلیام و ماری گرفته تا دانشگاه کالیفرنیا، تلاش می‌کنند از طریق تدریس، تحقیق و خدمت، نظریات فرهنگی را در کنار نقد آن منتقل کنند. از این طریق، دانشگاه با زندگی همه شهروندان در تماس است و در فهم فرهنگ نقشی حیاتی ایفا می‌کند (Greenwood, 1995: 31-43). آموزش عالی نقش و تأثیر گذاری مهمی در توسعه اقتصادی و اجتماعی شهر دارد. زیرا معرف نوع مهمی از سرمایه‌های انسانی برای تولید است دانشگاه با فراهم کردن و ارتقای دانش، نگرش و مهارت‌های مورد نیاز جامعه در زمینه‌های مختلف توسعه اقتصادی و فرهنگی را فراهم می‌آورد (وودهال، ۱۹۹۲) از آنجایی که آموزش عالی افراد را با مهارت‌های تکنیکی و علمی مناسب تربیت و آماده می‌کند، یکی از عناصر کلیدی در پیوند بین جامعه با فعالیت‌های فرهنگی، صنعتی و اقتصادی برای تحقق پیشرفت‌های اجتماعی اقتصادی محسوب می‌شود (Azizi, 1999:1).

بنابراین، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی از دو طریق بر کارآمدی و بازسازی و بازتولید اقتصادی و فرهنگی تأثیر می‌گذارد. اول، تربیت نیروی انسانی با کیفیت از نظر علمی و فنی و به تعداد لازم؛ دوم، ایجاد محیط و شرایط تولید و توسعه را در تمام زمینه‌ها توسعه صنعتی و خدماتی امکان پذیر می‌سازد

Prashant) امروزه شهر دانشگاهی ممکن است بزرگ و یا اینکه شامل شهرکهایی در حاشیه شهرها باشد و یا ممکن است بخشی از جمعیت ساکن در شهر را به خود اختصاص دهند. اما شهر دانشگاهی و شهرهای دارای نقش دانشگاهی در همه موارد دارای مقام و ارزش است، زیرا حضور موسسات آموزشی در شهرها بر فرهنگ، اقتصاد و زندگی اجتماعی شهروندان تأثیر گذار است. ممکن است شمار زیادی از ساکنان محلی در دانشگاه به کار گرفته شوند و برخی از مشاغل شهر با وجود دانشگاه شکل بگیرند. البته گاهی ممکن است جمعیت دانشجویان بیشتر از جمعیت محلی باشد. (Edmondson, 2009: 25). در تعریفی دیگر، یمنی شهر دانشگاهی را شهری تعریف می کند که در آن دانشگاه باید به عنوان عامل هویت بخش شهر مورد توجه قرار گیرد (یمنی، ۱۳۸۲: ۱۸۴).

Gumprecht در سال ۲۰۰۴ در مطالعات خود ویژگی های یک شهر دانشگاهی را اینگونه ذکر کرده است که: شهرهای دانشگاهی از نظر جمعیتی اکثراً شهرهای جوان هستند. جمعیت شهرهای دانشگاهی اکثراً دارای تحصیلات عالی هستند. در شهرهای دانشگاهی احتمال کمتری برای اشتغال ساکنین در صنایع کارخانه ای وجود دارد. در عوض امکان اینکه بیش تر ساکنین در مراکز آموزشی و فرهنگی اشتغال یابند بیشتر است (Gumprecht, 2004: 54). همچنین از دیگر ویژگی های شهر دانشگاهی عبارتند از: - در شهرهای دانشگاهی درآمد خانواده ها نسبتاً بالا بوده و میزان بیکاری نیز در حد پایینی است. - شهرهای دانشگاهی محل هایی در حال گذار هستند. دانشجویان دانشگاه ها اغلب به محض تمام شدن دوران تحصیلی

سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در شهر برخوردار باشند (Wusten, 2006: 42).

تاریخ شهرهای دانشگاهی نشان می دهد که این شهرها به لحاظ موقعیت و مأموریت های دانشگاهی دارای تنوع فرهنگی زیادی هستند. صرف نظر از رسالت خاص شهرهای دانشگاهی، این شهرها و مؤسسات دانشگاهی آن ها در توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آموزشی در مناطق مؤثر بوده اند (Geiger, 1999).

شهرهای دانشگاهی در آغاز محل اقامت شاهزاده ها بوده که دانشگاهی را در آن جا بنیانگذاری کردند. این شهرها جامعه ای کوچک بودند که در برخی موارد یک واحد همسایگی یا یک بخش از شهر مادر بودند. جمعیت غالب آن ها را نیز دانشجویان تشکیل می دادند. هایدلبرگ نمونه ای از این شهرهاست (باستیه و دزر، ۱۳۷۷: ۱۷۰). در اروپا، یک شهر دانشگاهی به وسیله داشتن یک دانشگاه قدیمی که اغلب وجود قبلی داشته است و یا در برخی از موارد بعد از مدت کوتاهی از انقلاب صنعتی به وجود آمده، مشخص شده است. اقتصاد این شهرها به طور نزدیکی به فعالیت های دانشگاهی وابسته است. این فعالیت ها شامل بیمارستان، کلینیک، انتشاراتی ها، کتابخانه ها، لابراتوارها، شغل های تولیدی، خانه های دانشجویی می باشد. علاوه بر این تاریخ این شهرها عمدتاً مرتبط با تاریخ دانشگاه خودشان است (Edmondson, 2009: 25).

پدیده شهر دانشگاهی و نقش دانشگاهی در ادبیات شهر و شهرسازی و برنامه ریزی شهری مورد توجه است. این مسأله از آنجایی مورد توجه است که جمعیت دانشجویان دائماً در حال رشد است (2008,)

و فارغ التحصیلی شهر را ترک می‌کنند و جای آن‌ها را دانشجویان جدید می‌گیرند (اشرفی، ۱۳۸۷: ۲۸).

به طور کلی، شهر دانشگاهی را در دو الگوی متفاوت می‌توان دید: شهرهای دانشگاهی کوچک اندام ولی با دانشگاه معتبر که در مقیاس جهانی از ملیت‌ها و منشاء نژادی مختلف دانشجوی می‌پذیرد؛ هایدلبرگ، گوتینگن، ارلانگن، توینگن در آلمان، بولنی در ایتالیا، سالامانک در اسپانیا، اکسفورد و کمبریج در انگلستان در ردیف شهرهای کوچک با دانشگاهی معتبرند. مادرشهرهای ناحیه ای که نقش دانشگاهی را در کنار خدمات دیگر شهری بر عهده دارند، چراکه انبوهی جمعیت شهر از سویی و نیاز جوانان جامعه شهری و آموزش‌های عالی از دیگر سو، مادر شهرها را ملزم به ایجاد دانشگاه می‌کند. در این شهرها دانشگاه گسترده است و چون شهری است در دل شهر دیگر، با وجود این بر حسب رشد و توسعه سریع مادر شهرها مشکلاتی برای دانشگاه‌ها پیش می‌آید که در خور توجه خاصی است. (فرید، ۱۳۸۴: ۳۰۲ تا ۳۰۵).

با جستجوی صورت گرفته در زمینه موضوع مورد مطالعه در بانک‌های اطلاعاتی، مطالعات انجام شده ای که دقیقاً مرتبط با موضوع تحقیق فعلی باشد یافت نشده است. در زیر به تعدادی از مواردی که مشابه با موضوع مورد مطالعه است اشاره شده است:

در پژوهشی که توسط کارمرا، ریوبین و سیلیا (۲۰۰۰) بر روی ۳۵۰ تن از دانشجویان دانشگاه ایالت کارولینای جنوبی صورت گرفته است به عوامل مؤثر در رضایت تحصیلی دانشجویان پرداخته شده است. یافته‌های این پژوهش نشان داده است که رضایت تحصیلی دانشجویان به طور معناداری با رضایت آنان

از محیط آموزشی و خدمات دریافتی مرتبط است. در این پژوهش تفاوت معناداری بین میزان رضایت تحصیلی دو گروه پسران و دختران مشاهده نشده است (جهانی، ۱۳۸۶: ۶۰).

اشرفی (۱۳۸۷): پایان نامه کارشناسی ارشد با عنوان "ارزیابی قابلیت‌های توسعه شهری با تأکید بر نقش دانشگاهی در چارچوب رویکرد استراتژیک در شهر مراغه". بر اساس نتایج تحلیل مدل A, wot (مدل ترکیبی SWOT - AHP)، مراغه کاملاً قابلیت‌های پذیرش عملکرد دانشگاهی را دارد. مهم ترین نقاط قوت مراغه برای پذیرش این نقش، شرایط مناسب طبیعی و جغرافیایی، شبکه ارتباطی مناسب، وجود مراکز مهم تحقیقاتی در شهر، قابلیت‌های زیاد برای پذیرش رشته‌های تخصصی، سلامت و امنیت اجتماعی و وجود عملکردهای سازگار (عملکرد توریستی) با عملکرد دانشگاهی شهر عنوان شده است.

مطالعه دیگری توسط اسماعیلی و ربیعی در سال ۱۳۸۷ با عنوان "سنجش نیا‌های فرهنگی - اجتماعی دانش‌آموزان شهر اصفهان" صورت گرفته است. این پژوهش با روش پیمایش و انتخاب نمونه ۵۰۲ نفری از دانش‌آموزان دختر مقاطع راهنمایی و متوسطه شهر اصفهان به شناسایی و گروه‌بندی انواع نیازهای آنان و سطح‌بندی این نیازها پرداخته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد نیازهای عاطفی - روانی در مرتبه اول، نیازهای اجتماعی در رتبه دوم، نیازهای اقتصادی در رتبه سوم و نیازهای فرهنگی در مرتبه چهارم قرار دارند.

پژوهشی با عنوان "نیازهای فرهنگی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد"، که توسط حیدری چروده و حیدری در سال ۱۳۷۷ انجام شد. این پژوهش با هدف شناخت میزان تقاضای دانشجویان برای کارهای

۱-۶- روش تحقیق

روش تحقیق بر حسب هدف، از نوع کاربردی است و به لحاظ روش شناختی از نوع تحقیقات پیمایشی با هدف زمینه یابی است. به منظور گردآوری و طبقه بندی داده‌ها و اطلاعات از روش‌های کتابخانه‌ای، اسنادی روش‌های میدانی مانند پرسشنامه و مصاحبه استفاده شده است در این راستا، پس از لیست کردن متغیرهای تحقیق، پرسشنامه‌ای در جهت نظر خواهی از دانشجویان توزیع شد. جمعیت دانشجویان بابل در سال تحصیلی ۸۸-۸۷ معادل ۱۰۲۳۵ نفر بوده است که به منظور انتخاب نمونه‌ها از روش نمونه گیری ککران (Cochran) استفاده شد و حجم نمونه ۳۷۰ نفر برآورد شد. به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیه‌ها از تکنیکهای آماری آزمون T تک نمونه‌ای و تحلیل سلسله مراتبی رگرسیون چند متغیره در محیط نرم افزار SPSS استفاده شده است.

۱-۷- معرفی متغیرها و شاخص‌ها

داده‌ها و اطلاعات جمع آوری شده در این مطالعه به طور کلی، به دو قسمت عمده تقسیم بندی شده است. داده‌های مرتبط با میزان رضایت دانشجویان از وضعیت کارکردی و زیر ساختی شهر بابل - داده‌های مرتبط با نحوه نگرش جامعه میزبان نسبت به نقش دانشگاهی شهر بابل. معیارهای مورد بررسی در رابطه با میزان رضایت دانشجویان از شهر بابل بدین شرح است: کمیت و کیفیت بخش حمل و نقل، خدمات اقامتی، وضعیت امکانات خوابگاه، خدمات رفاهی، امکانات و خدمات آموزشی، شرایط اجتماعی، خدمات مالی، بیمه و

فرهنگی و همچنین اتخاذ راهبردهایی برای ارضاء نیازهای دانشجویان در چارچوب اهداف سازمان‌های فرهنگی با تاکید بر فعالیت‌های جهاد دانشگاهی انجام شده است. از بین ۵۴ نیاز اظهار شده، توزیع بن کتاب، تجهیز کتابخانه‌های دانشگاه، تاسیس مراکز شغلی و کاربایی، تهیه جزوات آمادگی کارشناسی ارشد، تهیه بانک اطلاعاتی پایان نامه، برگزاری دوره آموزشی رایانه با هزینه مناسب، تهیه مقدمات دیداراز نمایشگاه کتاب، برگزاری کلاسهای آمادگی کارشناسی ارشد و برگزاری دوره‌های آموزشی زبان خارجی با هزینه مناسب و برگزاری کنکور آزمایشی با هزینه مناسب درزمره ۱۰ نیاز با اولویت از نظر دانشجویان بوده است.

۱-۵- سوال‌ها و فرضیه‌ها

۱-۵-۱- آیا دانشجویان از نقش دانشگاهی شهر بابل به عنوان یک شهر با کارکرد دانشگاهی رضایت دارند؟

۱-۵-۲- شاخص‌های تاثیرگذار بر دیدگاه دانشجویان نسبت به شهر بابل کدامند؟ در راستای سوال‌های ذکر شده فرضیه‌هایی به شرح زیر مطرح می شود.

۱-۵-۳- دانشجویان از نقش دانشگاهی شهر بابل رضایت قابل قبول یا بالایی ندارند.

۱-۵-۴- شاخص‌های هزینه کالا و خدمات و کیفیت خدمات و امکانات آموزشی بیشترین تاثیر و امکانات اشتغال و کیفیت خدمات ورزشی کمترین تاثیر را بر دیدگاه دانشجویان نسبت به شهر بابل به عنوان یک شهر با نقش دانشگاهی دارند.

درمانی (زیرساختی)، خدمات ورزشی و تفریحی، هزینه کالا و خدمات، امکانات اشتغال. که وضعیت هر یک از این معیارها در بخش تجزیه و تحلیل به تفصیل شرح داده می‌شود.

معیارهای مورد بررسی در رابطه با نحوه نگرش جامعه میزبان نسبت به نقش دانشگاهی شهر بابلسر بدین شرح است: میزان تأثیر فرهنگ دانشجویان بر فرهنگ مردم، میزان تأثیر فرهنگ دانشجویان بر رفتار جوانان بابلسر، سطح فرهنگ و رفتار دانشجویان در مقایسه با سایر مردم، عدم اهمیت قومیت دانشجویان برای مردم، میزان تأثیر دانشگاه بر درآمد مردم، میزان تأثیر دانشگاه بر اقتصاد شهر، میزان تخفیف برای دانشجویان، میزان موافقت با وجود دانشگاه در شهر، میزان موافقت با توسعه مراکز دانشگاهی در شهر، میزان ظرفیت شهر برای پذیرش نقش دانشگاهی. وضعیت هر یک از این معیارها نیز در بخش تجزیه و تحلیل به تفصیل شرح داده می‌شود.

مازندران، ۱۳۸۷). نقش غالب اقتصادی شهر در سال ۱۳۷۵، خدماتی با جهت‌گیری به سمت فعالیت‌های بازرگانی و صنعتی بوده است (طرح جامع شهر بابلسر، ۱۳۷۵).

۱-۸-۱- موقعیت دانشگاهی شهر بابلسر

دانشگاه مازندران واقع در شهر بابلسر در سال ۱۳۵۸ از بهم پیوستن موسسات زیر تشکیل گردید: - مدرسه عالی علوم اقتصادی و اجتماعی بابلسر که در سال ۱۳۴۹ تاسیس و در رشته عالی اقتصادی، حسابداری امور مالی اقتصاد اجتماعی و حقوق کار فعالیت خود را آغاز نمود.

- دانشکده تحصیلات تکمیلی که طرح آن در سال ۱۳۵۳ به منظور تربیت نیروی انسانی در سطح کارشناسی ارشد و دکتری با چهار انستیتوی شیمی، ریاضی، فیزیک و علوم اجتماعی تصویب شد و از سال ۱۳۵۶ به فعالیت پرداخت (طرح جامع شهر بابلسر، ۱۳۷۵).

۱-۸-۲- محدوده مورد مطالعه

شهرستان بابلسر در مختصات جغرافیایی ۵۲ درجه و ۳۷ دقیقه و ۵۰ ثانیه الی ۵۲ درجه و ۴۰ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول شرقی و ۳۶ درجه و ۴۰ دقیقه و ۱۵ ثانیه الی ۳۶ درجه و ۴۳ دقیقه عرض شمالی قرار دارد. این شهرستان با مساحتی بالغ بر ۷۳۴۵ کیلومتر مربع و ۱۷۵۳۰۲ نفر که ۸۷۶۸۰ نفر مرد و ۸۷۶۲۲ نفر زن و تعداد خانوار ۴۶۶۴۳ و تراکم نسبی جمعیت ۵۰۷ نفر در کیلومتر مربع یکی از مناطق توریستی استان مازندران است. در شهر بابلسر نیز جمعیت بالغ بر ۴۰۶۳۰ نفر سکونت دارند. از این تعداد ۲۰۳۸۱ نفر مرد و ۲۰۲۴۹ نفر زن هستند (سالنامه آماری استان

۲- مفاهیم، دیدگاه‌ها و مبانی نظری

استقرار دانشگاه در یک شهر اثرات قابل توجهی را به همراه خواهد داشت که می‌توان این تأثیرات را به صورت زیر طبقه بندی کرد:

- بهبودی ویژگی‌های فیزیکی شهر. - کمک به ترقی موثر کنترل کاربری زمین برای تجدید حیات اقتصادی. - توسعه سازگاری واحدهای همسایگی. - جذب کردن ساکنان با درآمدهای مطمئن. - اقتصاد موثر از طریق برنامه‌های استخدام ساکنان. - افزایش امکانات علمی برای جوانان شهر.

با توجه به وابستگی‌های عمیق میان دانشگاه و شهر و همچنین ایجاد حرکت در تغییرات محیطی به وسیله

دانشگاه در مشارکت دانشگاه در پیشرفت‌های جامعه شهری می‌تواند در حل مشکلات نهادهای شهری موثر باشد (Hampton and Higha, 2009: 1-4).

۲-۱- شرایط مناسب برای نقش دانشگاهی شهر

دانشگاه دبستان یا دبیرستان نیست که بتوان در هر مکانی با چند هزار متر مربع زمین یا زیر بنا آن را بوجود آورد. احداث دانشگاه تابع ضوابط و الزامات خاص خود است. در همین حال نمی‌توان انکار کرد که دانشگاه خود یک بردار توسعه است. به همین دلیل برای اعتبار بخشیدن به منزلت و جایگاه دانشگاه و جدای از تاثیر و تاثیرات سیاسی و اجتماعی وجود یا حذف آن، باید دانشگاه را بر اساس امکانات و شایستگی‌های لازم در مکان‌های مناسب خود مستقر کرد و توسعه داد (رهنمایی؛ ۱۳۸۳؛ ص ۱۷۱). بنابراین، استقرار دانشگاه در یک شهر نیازمند برخورداری از شاخص‌هایی است که با مطالعه آثار صاحب نظران در مسایل شهری به خصوص شهر دانشگاهی این شاخص‌ها استخراج شده و به صورت زیر طبقه‌بندی شده‌اند.

ویژگی‌های جغرافیایی: - نداشتن محدودیت‌های طبیعی مانند سیل، زلزله و مخاطرات طبیعی دیگر. - قرار گرفتن در یک موقعیت جغرافیایی مناسب به طوری که در انزوای جغرافیایی نبوده و در مرکز ثقل چند مرکز جمعیتی مهم قرار گرفته باشد. - داشتن شرایط آب و هوایی مناسب (اشرفی، ۱۳۸۷: ۲۹).

ویژگی‌های جمعیتی: اندازه بهینه هر شهر فقط با درک جامع ویژگی‌های آن شهر و روابط متقابل آن در منطقه ای که واقع شده‌اند، قابل تعیین است (زبردست، ۱۳۸۳: ۲۰۲). بر این اساس مامفورد

می‌گوید: در سطح فعلی فرهنگ در آمریکا، برای یک شهر دانشگاهی یک میلیون نفر جمعیت لازم است، اما بسیاری از عوامل ممکن است دخیل شوند که هم اندازه دانشگاه و هم اندازه پایه جمعیت را تغییر دهند (مامفورد، ۱۹۹۶: ۹۵). اما دکتر رهنمایی شاخص جمعیت برای مکانیابی شهرهای دانشگاهی در کشور را بدین صورت بیان می‌کند: جمعیت ۵۰ تا ۲۵۰ هزار نفر در صورتی که مرکز استان دارای تمرکز شدید جمعیت دانشجویی باشد، جمعیت ۲۵ تا ۱۰۰ هزار نفر برای استان‌هایی که نظام سلسله مراتب جمعیتی گسسته داشته باشند و برای شهرهای جدید دانشگاهی ترجیحاً شهرهای کم‌تر از ۵۰ هزار نفر (رهنمایی، ۱۳۸۳: ۱۲۵).

ویژگی‌های زیرساختی شهری

- داشتن امکانات ارتباطی قوی با شهرها و مناطق اطراف از طریق راه آهن، مترو، هواپیما و دیگر وسایل ارتباطی. - مجهز به کتابخانه‌ها، آمفی تاترها، سالن‌ها و آزمایشگاه‌های مجهز برای استفاده دانشجویان. - وجود شرایط و امکانات مناسب برای برگزاری سمینارها و همایش‌های بین‌المللی. - وجود زیرساخت‌های مناسب مانند آب لوله‌کشی، برق، گاز، تلفن، اینترنت، فاکس، شبکه فاضلاب و غیره. - وجود فضاهای مناسب شهری مانند خیابان‌ها و پیاده‌روهای تمیز و زیبا، پارک، سینما، سالن‌های ورزشی، مکان‌های تفریحی و دیگر فضاهای عمومی. - مجهز به کوی‌ها و مجتمع‌های خوابگاهی بزرگ و مجهز دانشجویی برای اسکان دانشجویان.

۲-۲- اهداف ایجاد شهرهای با نقش دانشگاهی

مهم‌ترین اهدافی که با ایجاد شهرهای دانشگاهی می‌توان دنبال کرد عبارتند از:

- کاهش تمرکز فعالیت‌های دانشگاهی از شهرهای بزرگ کشور مانند: تهران، اصفهان، تبریز، مشهد، شیراز و اهواز، با توجه به اینکه این شهرها علاوه بر نقش دانشگاهی دارای عملکردهای مختلف سیاسی، اداری، صنعتی، خدماتی و غیره هستند. - ایجاد نوعی تقسیم کار میان دانشگاه‌های کشور در مناطق مختلف یا توجه به تنوع شدید اقلیمی و جغرافیایی، قومی و زبانی که در کشور وجود دارد. این کار باعث تخصص‌گرایی دانشگاه‌ها در بعضی رشته‌های خاص خواهد شد. - ایجاد زمینه‌هایی برای رشد و شکوفایی فرهنگی و اجتماعی به صورت متوازن در مناطق کشور از طریق ایجاد شهرهایی با عملکرد غالب دانشگاهی. چرا که تولید و باز تولید فرهنگی به طور کلی مهم‌ترین کارکرد دانشگاه محسوب می‌شود (اسماعیلی، ۱۳۸۱: ۵۲). - جلوگیری از رشد کمی و بی‌ضابطه دانشگاه‌های آزاد و پیام نور که به صورت ناکارآمد و پراکنده و اغلب با گرایش‌های سیاسی در مناطق مختلف کشور احداث می‌شوند و تجمیع آن‌ها در شهرهایی که قابلیت تبدیل شدن به شهر دانشگاهی را دارند (اشرفی، ۱۳۸۷: ۳۲).

۲-۳- انواع نیازهای دانشجویان

نیاز: نشان دهنده فاصله بین وضع موجود و خواسته‌ها و تمایلات است. از نظر اتکینسون نیاز عبارت است از هرگونه فقدان یا کمبود که مغایر با رفاه او باشد. شعاری نژاد در اثر خود با عنوان "فرهنگ علوم رفتاری" در ذیل واژه نیاز می‌نویسد:

حالتی که با احساس فقدان یا خواستن چیزی یا لزوم انجام دادن کاری مشخص می‌شود" (شعاری نژاد، ۱۳۶۴: ۲۶۸). نیازهای دانشجویانی که در یک شهر مشغول به تحصیل می‌باشند دارای ابعاد مختلفی می‌باشد که میزان برآوردن این نیازها به وسیله شهر میزبان می‌تواند در میزان رضایت دانشجویان از شهر محل تحصیل به عنوان یک شهر دانشگاهی تأثیر بسزایی داشته باشد. در این راستا مجموع نیازهای دانشجویان به سه دسته تقسیم شده‌اند. نیازهای اقتصادی (خوابگاه، کالا و خدمات، تغذیه)، نیازهای زیرساختی (حمل و نقل درون شهری، مخابرات، اینترنت، پایانه‌های مسافربری، زمینه اشتغال، بیمه، بانک، امکانات ورزشی و...) و نیازهای اجتماعی - فرهنگی (سینما، پارک، کتابخانه، دسترسی به نشریه‌های علمی - فرهنگی).

۳- یافته‌های پژوهش

۳-۱- سنجش میزان رضایت

برای سنجش میزان رضایت از ویژگی‌های مورد بررسی از آزمون T تک نمونه‌ای بهره گرفته شده است. به این ترتیب که اگر فرض کنیم X یک متغیر تصادفی نشان دهنده ویژگی مورد بررسی باشد، عدم رضایت را می‌توان معادل گزاره " $\mu < \mu_0$ " دانست، که در آن (μ_0) میانگین جامعه برای نمرات X و (μ) میانگین نظری نمرات رضایت از کیفیت خدمات ارائه شده در شهر بابلرس است. از این نظر چنانچه آزمون فرض‌های

$$\begin{cases} H_0: \mu_0 \geq \mu \\ H_1: \mu_0 < \mu \end{cases}$$

عدم رد فرض صفر شده که رضایت دانشجویان از شاخص‌های نامبرده را نشان می‌دهد. در سایر شاخص‌های مورد بررسی، میانگین نمونه به طور معناداری از میانگین نظری پایین‌تر است که منجر به عدم رد فرض صفر شده و رضایت پایین دانشجویان از این شاخص‌ها را نشان می‌دهد ($p < 0.05$).

اگر منجر به رد فرض صفر شود، می‌توان عدم رضایت بالا را نتیجه گرفت. برای این کار از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده شده است. جدول (۱) نتایج این آزمون را شاخص‌های مورد بررسی در شهر بابل نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود تنها میانگین نمونه شاخص‌های حمل و نقل و خدمات تفریحی از میانگین نظری بالاتر است. این امر منجر به

جدول ۱- نتایج آزمون T تک نمونه‌ای شاخص‌های مورد بررسی

نتیجه آزمون	آماره				شاخص‌ها
	-value	آماره T	μ	میانگین	
عدم رد فرض صفر	۰/۰۰۱	۳۳/۵۲	۱۵	۱۷/۹۳	خدمات حمل و نقل
رد فرض صفر	۰/۰۱۰	-۴۴/۱۰	۹	۵/۵۶	خدمات خدمات اقامتی
رد فرض صفر	۰/۰۰۱	-۱۷/۶۳	۲۷	۲۴/۰۶	کیفیت امکانات خوابگاه
رد فرض صفر	۰/۰۰۱	-۲۵/۱۷	۱۵	۱۲/۵۳	خدمات رفاهی
رد فرض صفر	۰/۰۶۱	-۱/۸۷	۱۸	۱۷/۸۰	کیفیت امکانات و خدمات آموزشی
رد فرض صفر	۰/۰۰۱	-۱۷/۳۹	۱۲	۱۰/۳۹	شرایط اجتماعی
رد فرض صفر	۰/۰۰۱	-۲۲/۱۴	۱۸	۱۵/۷۰	خدمات زیرساختی
عدم رد فرض صفر	۰/۰۰۱	۱۶/۴۲	۱۲	۱۳/۱۵	خدمات تفریحی
رد فرض صفر	۰/۰۰۱	۱۵/۴۴	۱۶	۱۳/۴۰	خدمات ورزشی
رد فرض صفر	۰/۳۵۰	-۰/۹۳	۶	۵/۹۳	هزینه کالا و خدمات
رد فرض صفر	۰/۰۰۱	-۲۶/۰۱	۹	۶/۸۱	امکانات اشتغال

منجر به رد فرض صفر می‌شود و نشان دهنده رضایت پایین دانشجویان از شهر بابل به عنوان شهر دانشگاهی و سطح پایین کیفیت خدمات ارائه شده از طرف شهر بابل به دانشجویان است.

نتایج بررسی نقش دانشگاهی با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای در جدول (۲) آمده است. نتایج آزمون T نشان می‌دهد که علیرغم تفاوت معناداری که میان میانگین نمونه و میانگین نظری وجود دارد ($p < 0.05$) اما پایین بودن میانگین نمونه نسبت به میانگین نظری

جدول ۲- نتایج آزمون T تک نمونه‌ای برای ارزیابی نقش دانشگاهی شهر بابل

نتیجه آزمون	آماره				شاخص‌ها
	p-value	آماره T	μ	میانگین	
رد فرض صفر	۰/۰۰۱	-۴۶/۴۷۴	۲۵۲	۱۷۵/۰۴	نقش دانشگاهی بابل

۲-۳- ارزیابی تاثیر هر یک از شاخص‌ها بر دیدگاه دانشجویان

برای بررسی رابطه بین شاخص‌ها از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شده است. جدول (۳) همبستگی میان شاخص‌ها را نشان می‌دهد که به غیر از

رابطه شاخص خدمات حمل و نقل با خدمات تفریحی و خدمات حمل و نقل با هزینه کالا و خدمات که رابطه معناداری با هم ندارند، در میان شاخص‌ها همبستگی معناداری وجود دارد.

جدول ۳- ماتریس همبستگی نمرات میزان رضایتمندی دانشجویان در آزمودنی‌ها پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
خدمات حمل و نقل	۱										
خدمات اقامتی	۰/۸۰۱**	۱									
امکانات خوابگاه	۰/۱۶۹*	۰/۸۰۲**	۱								
خدمات رفاهی	۰/۹۷۱**	۰/۶۵۲**	۰/۷۱۰**	۱							
خدمات آموزشی	۰/۲۰۳*	۰/۶۳۰**	۰/۸۵۹**	۰/۵۸۷**	۱						
شرایط اجتماعی	۰/۱۸۷*	۰/۶۲۳**	۰/۳۲۲**	۰/۴۴۰**	۰/۴۵۹**	۱					
خدمات زیرساختی	۰/۲۰۳*	۰/۶۵۲**	۰/۴۲۸**	۰/۶۸۰**	۰/۲۵۰**	۰/۱۵۷**	۱				
خدمات تفریحی	۰/۷۴۴**	۰/۵۵۲**	۰/۸۲۲**	۰/۶۱۴**	۰/۶۱۵**	۰/۴۲۹**	۰/۲۷۹**	۱			
خدمات ورزشی	۰/۱۳۵	۰/۶۱۶**	۰/۸۰۲**	۰/۹۲۳**	۰/۶۴۴**	۰/۵۸۳**	۰/۴۶۷**	۰/۷۳۵**	۱		
هزینه کالا و خدمات	۰/۰۳۷	۰/۶۱۲**	۰/۷۳۳**	۰/۸۴۲**	۰/۷۴۵**	۰/۶۶۵**	۰/۷۱۲**	۰/۳۴۵**	۰/۴۸۶**	۱	
امکانات اشتغال	۰/۱۸۶*	۰/۶۹۵**	۰/۴۳۶**	۰/۴۴۸**	۰/۲۷۰**	۰/۱۵۷**	۰/۵۵۶**	۰/۶۶۴**	۰/۷۱۶**	۰/۶۱۵**	۱

**P<۰/۰۰۱, *P<۰/۰۰۵

مقدار R^2 در جدول نشان می‌دهد که هر یک از شاخص‌ها چند درصد واریانس میزان رضایتمندی دانشجویان از شهر بابل را تبیین می‌کنند. از دیگر آماره‌های جدول (۴) ضریب بتا (β) است که ضریب اهمیت و تاثیر هر یک از شاخص‌ها را بر میزان رضایتمندی دانشجویان نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، مقدار بتا میزان اهمیت و میزان تاثیر هر یک از شاخص‌ها در رضایت و عدم رضایت دانشجویان شهر بابل را از شاخص مربوط نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود شاخص خدمات اقامتی با مقدار R^2 (۰/۷۷)، مقدار بیشتری از واریانس رضایتمندی دانشجویان را تبیین می‌کند. در مقابل شاخص خدمات ورزشی با مقدار R^2 (۰/۵۰)، کمترین میزان واریانس رضایتمندی دانشجویان را تبیین می‌کند. بررسی میزان اهمیت شاخص‌های مورد بررسی نشان می‌دهد که شاخص خدمات اقامتی با ضریب بتا ($\beta=۰/۵۴۵$)، از اهمیت بیشتری نسبت به سایر شاخص‌ها برخوردار است. در مقابل شاخص خدمات آموزشی با ضریب بتا ($\beta=۰/۴۱۸$)، کمترین میزان اهمیت را نسبت به سایر شاخص‌های مورد بررسی در میان دانشجویان دارد.

جدول ۴- نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیره

شاخص‌های مورد بررسی

Sig	β	R2	متغیر پیش‌بین
۰/۰۰۱	۰/۵۱۵	۰/۶۴	خدمات حمل و نقل
۰/۰۰۱	۰/۵۴۵	۰/۷۷	خدمات اقامتی
۰/۰۰۱	۰/۴۹۲	۰/۶۵	امکانات خوابگاه
۰/۰۰۱	۰/۵۳۰	۰/۷۱	خدمات رفاهی
۰/۰۰۱	۰/۴۴۵	۰/۵۶	خدمات آموزشی
۰/۰۰۱	۰/۵۱۸	۰/۶۱	شرایط اجتماعی
۰/۰۰۱	۰/۴۸۶	۰/۵۵	خدمات زیرساختی
۰/۰۰۱	۰/۵۱۲	۰/۶۸	خدمات تفریحی
۰/۰۰۱	۰/۴۱۸	۰/۵۰	خدمات ورزشی
۰/۰۰۱	۰/۵۲۳	۰/۶۹	هزینه کالا و خدمات
۰/۰۰۱	۰/۴۳۰	۰/۵۳	امکانات اشتغال

- آزمون فرضیه‌ها

فرضیه ۱: به نظر می‌رسد دانشجویان از شهر بابلسر به عنوان یک شهر با کارکرد دانشگاهی رضایت بالایی ندارند.

در راستای این فرضیه شاخص‌های خدمات حمل و نقل، خدمات اقامتی، وضعیت امکانات خوابگاهی، خدمات رفاهی، امکانات و خدمات آموزشی، شرایط اجتماعی، خدمات زیرساختی، خدمات ورزشی، خدمات تفریحی، هزینه کالا و خدمات و اشتغال در شهر بابلسر در قالب پرسشنامه و با استفاده از آزمون T تک نمونه‌ای مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج آزمون T نشان داد که از نظر دانشجویان، تنها شاخص‌های خدمات حمل و نقل و خدمات تفریحی در شرایط مناسبی قرار دارند و رضایت معناداری از این دو شاخص در میان دانشجویان شهر بابلسر وجود دارد (رد فرض صفر) ($P < 0/05$). نتایج آزمون در سایر شاخص‌ها حاکی از کیفیت پایین آنها داشته و به طور معنادار رضایت پایینی از سایر شاخص‌ها در میان دانشجویان وجود دارد (عدم رد فرض صفر). در

نهایت و به طور کلی، وضعیت شهر بابلسر به لحاظ شاخص‌های مورد بررسی مورد ارزیابی قرار گرفت که نتایج آزمون T نشان داد که به طور معناداری رضایت بالایی از شهر بابلسر به عنوان یک شهر دانشگاهی نزد دانشجویان شهر بابلسر وجود ندارد (عدم رد فرض صفر). بنابراین، با توجه به توضیحات فوق و نتایج به دست آمده فرضیه شماره ۱ تایید می‌شود.

فرضیه ۲: به نظر می‌رسد شاخص‌های هزینه کالا و خدمات و خدمات و امکانات آموزشی بیشترین تاثیر و امکانات اشتغال و خدمات ورزشی کمترین تاثیر را دیدگاه دانشجویان نسبت به شهر بابلسر به عنوان یک شهر دانشگاهی دارند.

در راستای فرضیه فوق میزان تاثیر شاخص‌های مورد بررسی با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی رگرسیون چندمتغیره مورد شناسایی قرار گرفت. نتایج نشان داد که خدمات اقامتی با ضریب بتا ($\beta = 0/545$)، و خدمات رفاهی با ضریب بتا ($\beta = 0/530$)، بیشترین تاثیر را بر میزان رضایتمندی دانشجویان از شهر بابلسر دارند و به نسبت سایر شاخص‌ها از اهمیت بیشتری از نظر دانشجویان برخوردار هستند و در مقابل خدمات ورزشی با ضریب بتا ($\beta = 0/418$) و امکانات اشتغال با ضریب بتا ($\beta = 0/430$)، کمترین تاثیر را بر میزان رضایتمندی دانشجویان داشته و اهمیت کمتری به نسبت سایر شاخص‌ها دارند.

بنابراین، با توجه به توضیحات فوق و نتایج به دست آمده بخش اول فرضیه ۲ رد و بخش دوم آن تایید می‌شود.

۴- نتیجه‌گیری

شهر بابلسر به عنوان شهری که در کنار نقش توریستی، نقش دانشگاه را به عنوان نقش دوم شهری برگزیده است مورد مطالعه این پژوهش بوده است. در این راستا توجه به نیازهای دانشجویان به عنوان قشر قابل توجهی که در شهر بابلسر مشغول به تحصیل و زندگی هستند و میزان رضایت دانشجویان از خدمات شهر بابلسر محور اصلی مطالعه قرار گرفت و نظر دانشجویان درباره شهر بابلسر و امکانات این شهر در راستای رفع نیازهایشان مورد پاسخ قرار گرفت. نتایج نشان داد که شهر بابلسر از نظر دانشجویان مکان مناسبی برای استقرار دانشگاه نبوده و امکانات این شهر به خوبی جوابگوی نیاز دانشجویان نمی‌باشد و رضایت پایینی از امکانات شهر بابلسر در میان دانشجویان وجود دارد. بررسی شاخص‌های تاثیر گذار بر دیدگاه دانشجویان نیز نشان داد که دانشجویان اهمیت زیادی برای خدمات اقامتی و خدمات رفاهی قابل بوده و این شاخص‌های تاثیر بیشتری به نسبت سایر شاخص‌ها بر دیدگاه دانشجویان نسبت به شهر بابلسر دارند. بنابراین، ایجاد شرایط مناسب در جهت رفاه حال دانشجویان نقش قابل توجهی در رضایتمندی دانشجویان از شهر بابلسر دارد. نکته ای که می‌توان در پایان به آن اشاره کرد این است که در مکان یابی دانشگاه در یک شهر باید این نکته را مد نظر قرار داد که شهر مورد نظر پتانسیل پذیرش نقش دانشگاهی را داشته باشد و جوابگوی نیاز دانشجویان ورودی به آن باشد.

۵- پیشنهادها

طبق بررسی‌های انجام شده بر روی شهر بابلسر پیشنهادهای در جهت بهبود شرایط شهر بابلسر در راستای ایفای هر چه بهتر نقش دانشگاهی ارائه می‌گردد.

- احداث خوابگاه‌های خودگردان با شرایط مناسب و قیمت مناسب با در نظر گرفتن سهولت دسترسی به مرکز شهر و خدمات شهری؛
- ایجاد تعاونی‌ها و مراکز ارائه خدمات رفاهی به دانشجویان با قیمت مناسب؛
- افزایش تعداد مراکز ارائه دهنده خدمات آموزشی به دانشجویان با قیمت مناسب؛
- توسعه مشاغل وابسته به فعالیت‌های دانشگاهی با هدف اشتغال زایی برای دانشجویان؛
- سرمایه‌گذاری در جهت ارائه تسهیلات زیر ساختی مناسب به دانشجویان.
- تقویت هر چه بیشتر وضعیت حمل و نقل در جهت افزایش رفاه دانشجویان؛
- تقویت هر چه بیشتر خدمات تفریحی شهر بابلسر در جهت ایجاد محیطی سالم و مفرح برای دانشجویان؛
- برگزاری همایش‌ها و جشنواره‌هایی در جهت ایجاد ارتباط بیشتر و صمیمی تر میان دانشجویان و شهروندان؛
- افزایش تعامل میان دانشگاه با مسئولان شهری در جهت استفاده هر چه بیشتر از اساتید و دانشجویان در تدوین و اجرای علمی طرح‌های توسعه شهری در جهت استفاده کاربردی از علوم مرتبط با شهر و ایجاد بستر مناسب برای رشد و توسعه شهر بابلسر.

منابع

- سالنامه آماری استان مازندران، ۱۳۸۷.
- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۶۴)، "فرهنگ علوم رفتاری"، انتشارات امیر کبیر، تهران.
- طرح جامع شهر بابلسر، ۱۳۷۵.
- عزیزی، نعمت الله (۱۳۸۳)، "اشتغال و آموزش عالی: راهبردهای پیوند آموزش عالی با نیازهای بازار کار"، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، سال دهم، شماره اول و دوم، شماره پیاپی ۳۲، تهران.
- فرید، یدالله (۱۳۸۴)، "جغرافیا و شهرشناسی"، انتشارات دانشگاه تبریز، چاپ ششم، تبریز.
- گلنام و مرادی (۱۳۶۵)، "علل پیشرفت های صنعتی و اقتصادی ژاپن".
- وود هال، هری (۱۹۹۲)، "توسعه اقتصادی و آموزش عالی"، ترجمه هادی شیرازی بهشتی، فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، سال دوم، شماره ۱، تهران.
- یمینی دوزی سرخابی، محمد (۱۳۸۲)، "برنامه ریزی توسعه دانشگاه ها: نظریه ها و تجربه ها"، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، چاپ اول، تهران.
- Azizi, N (1999), "Problems in University-Industry Relations at the Technological Universities in Third World Countries (Case Study: Iran)", A Submitted paper to the ECER 99: European Conference of Educational Research, Lahati. Finland
- Bok, D(1993), "The Cost of Talent: How Executives are Paid and How it Affects America", Free Press, New York
- Edmondson, Brad (2009), "ALL Dolled UP", Preservation Magazine.
- Geiger, Roger L, (1999), "To Advance Knowledge: The Growth of American Research University, 1900-1940", New York: Oxford University Press
- Gopal, Prashant (2008), "College Towns: Still a Smart Investment".
- اسماعیلی، حمید امین (۱۳۸۱)، "آسیب شناسی فرهنگی دانشگاه های ایران"، وزارت علوم تحقیقات و فناوری، دفتر مطالعات و برنامه ریزی فرهنگی و اجتماعی، چاپ اول، تهران.
- اسماعیلی، رضا و ربیعی، کامران (۱۳۸۷)، "سنجش نیازهای فرهنگی - اجتماعی دختران دانش آموز شهر اصفهان"، نشریه مطالعات راهبردی زنان، شماره ۴۱، تهران.
- اشرفی، یوسف (۱۳۸۷)، "ارزیابی قابلیت های توسعه شهری با تاکید بر نقش دانشگاهی در چارچوب رویکرد استراتژیک: نمونه مورد مطالعه: شهر مراغه"، پایان نامه کارشناسی ارشد، رهنمایی، محمد تقی، دانشگاه تهران، دانشکده جغرافیا.
- باستیه، ژان و درز، برنار (۱۳۷۷)، "شهر"، ترجمه علی اشرفی، انتشارات دانشگاه هنر، چاپ اول، تهران.
- جهانی، مقصود (۱۳۸۶)، "کاربرد مدل SOWT در شناخت مسائل دانشگاهی (نمونه موردی: دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر)"، فصلنامه فضای جغرافیایی، سال هفتم، شماره ۱۸، اهر.
- حیدری چروده، مجید، حیدری، محمد رضا (۱۳۷۷)، "بررسی نیازهای فرهنگی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد"، دفتر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی مشهد.
- رهنمایی، محمد تقی (۱۳۸۸)، "توزیع بهینه دانشگاه ها و مراکز علمی با نگاهی به جغرافیای فرهنگ در ایران"، انتشارات پدیده گوتنبرگ، تهران.
- زبر دست، اسفندیار (۱۳۸۳)، "اندازه شهر"، وزارت مسکن و شهرسازی، مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری، چاپ اول، تهران.

- Education In An International Perspective Critical Hssues, Edited by Zaghoul, M. and Philip G. A. , Paris: UNESCO pp. 142-156
- Wusten, Herman van der (2006), “ The urban university and The imagined global academic community”, university of Amsterdam
- Wusten, Herman van der (2006), “The urban university and the imagined global academic community”, university of Amsterdam
- Yamani Douzi Sorkhabi, Mohammad(1382), “Development planning of universities: Theories and experiences”, Tehran, Publications of Shahid Beheshti University, First press.
- Zebar Dast, Esfandiar (1383), “City size”, Tehran, The Ministry of Housing and Urban Development, Center for Architectural & Urban Studies And Research,First press.
- Greenwood, M.R.c. (1995).“Societal Expectations from Research Universities and the Higher Education system”, In K. Patel (Ed.), Reinventing the Research University (pp. 31-43).Los Angeles: Regents of the University of California
- Greenwood, M.R.C., North, Karen and Dollenmayer, Judith (1999), “Whose Millennium? The University as a Medium of Culture in American Behavioral Scientist”, Vol. 42, issue 6, pp. 1041-1052
- Gumprecht, Blake (2004),“The American college town”, The Geographical Review,93(1),pp53-80
- Hampto, George and Higha, David (2009),”The Impact of an Urban University Community Development.
- Mumford, L (1996), “What is a city? In Le Grates and Stout (Editor), The city Reader, Routledge.
- Singh, J. S. (1996),” Higher Education and Development: The Experiences of Newly Industrializing Countries in Asia in Higher

